

T.C.
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Program Geliştirme Daire Başkanlığı

TASHÎH-İ HURÛF
HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI
(KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİ)

Ankara
2021

Bu eğitim programının hizmet içi eğitim kurslarında uygulanması
29.03.2021 tarihli ve E-1185082 sayılı Başkanlık onayı ile uygun görülmüştür.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	3
GİRİŞ	4
I. PROGRAMIN AMAÇLARI	6
II. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI.....	6
III. PROGRAMIN GENEL KAZANIMLARI	7
IV. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI.....	8
V. ALANLAR VE KREDİLER TABLOSU	10
VI. DERSLER, KONULAR VE AÇIKLAMALAR	11
A. KUR'ÂN-I KERÎM.....	11
1. KIRAAT İLMİNE GİRİŞ	11
2. TALİM VE TECVÎD UYGULAMALARI	12
3. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA.....	14
4. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA	14
B. KUR'ÂN-I KERÎM MEÂLİ	17
C. İLMİHAL	18
D. DİNÎ MÛSİKÎ	19
E. ÖĞRETİCİLİK FORMASYONU.....	20
F. KUR'AN-I KERİM VE DİNİ BİLGİLER ÖĞRETİM BECERİSİ.....	22

TASHÎH-İ HURÛF HİZMET İÇİ EĞİTİM PROGRAMI

»Âsım Kıraati ve Hafs Rivayetine Göre Kur'ân-ı Kerîm'i Güzel Okuma Eğitim Programı»

(KUR'AN KURSU ÖĞRETİCİLERİ)

GİRİŞ

Günümüzde Kur'an eğitim ve öğretiminin en sistemli yapıldığı kurumların başında Kur'an kursları gelmektedir. Kur'an kursları 4-6 yaş grubundan başlamak üzere yetişkinler, yurt dışı misafir öğrenciler, mülteciler, engelliler olmak üzere çok geniş bir muhatap kitlesine hizmet sunmaktadır.

Kur'an kursu hizmetlerinin daha sistemli ve düzenli gerçekleştirilmesi, standartlarının yükseltilmesi, toplumun farklı kesimlerinin bu hizmetlerden etkin bir şekilde yararlanmasını sağlamak ve vatandaşlarımızın bu bağlamdaki ihtiyaç ve talepleri bazı yapısal değişiklikleri zorunlu kılmıştır. Buradan hareketle Başkanlığın topluma etkin bir din hizmeti sunmasında hayati bir öneme sahip olan ve yaygın din eğitiminin önemli bir alanını oluşturan hafızlık müessesesinin geliştirilmesi amacıyla 2020 yılı başında Genel Müdürlüğümüz bünyesinde Hafızlık Eğitimi Daire Başkanlığı kurulmuştur.

Yıllık ortalama 1500 kursta 80.000 öğrenci ile eğitime devam eden hafızlık kurslarımıza toplumumuzun ilgisi her geçen gün artmakta ve bu kurslardan beklentiler aynı oranda yükselmektedir. Gelişim çağındaki çocuklarımızın en değerli iki-üç yıllık zaman dilimleri bu kurslarda geçmektedir. Milletimizin Başkanlığımıza emaneti olan evlatlarının belirlenen süre içerisinde başarılı bir hafız olabilmelerindeki en büyük pay Kur'an kursu öğretmenimize düşmektedir. Öğreticilerimiz, örnek ahlaki yaşantıları, başarılı eğitim hayatları ve hüsnü tilavetleri ile hafızlarımızın hayata ve mesleğe hazırlanmalarındaki rol-modelleridir.

Bu bağlamda, öğrencilerimizin Kur'an-ı Kerim'i usulüne uygun olarak ezberleyip hafız olmaları Kur'an kursu öğreticisinin temel ve özel alan yeterliklerindeki yetkinliği ile doğrudan ilişkilidir. Dolayısı ile öğretmenlerin tecvid, maharic-i huruf ve kıraat alanında her hangi bir kusurlarının bulunmaması yanında; eğitim-öğretim yöntem ve teknikleri, sınıf yönetimi, ölçme ve değerlendirme alanları ile eğitim teknolojilerini kullanma, muhatap kitlenin gelişim basamaklarını tanıma ve etkili iletişim kurma becerisi gibi özel yeterlikler noktasında da iyi bir seviyede olmaları gerekmektedir.

2006 yılından itibaren Başkanlığımızca uygulamaya konulan Tashîh-i Hurûf Hizmet İçi Eğitim Programı din görevlilerimizin mesleki yeterliklerinin gelişmesi ve özgüvenlerinin artmasına ciddi katkılar sağlamıştır. Din görevlilerinin kursa olan ihtiyaç ve talepleri, alandan gelen olumlu geri bildirimler neticesinde yaklaşık 10.000 personelimiz 15 yıllık zaman dilimi içerisinde bu kurstan

yararlanmış; tashih-i huruf eğitimleri personele yönelik mevzuat ve eğitim programı yönüyle kurumsallaşmıştır.

Tashîh-i Huruf Hizmet İçi Eğitim Programında yıllar içinde elde edilen tecrübe ve kazanımlardan hareketle kıraat ilmi, tecvid bilgisi, talim üzere Kur'an-ı Kerim'i yüzüne ve ezbere okuma yeterliklerini geliştirmek üzere Kur'an kursu öğretmenlerinin de bu programdan etkin bir şekilde yararlanmalarına ihtiyaç duyulmuştur. Kur'an kursu öğretmenlerine yönelik yapılan seminerler ve alana yönelik yapılan araştırmalarda da bu ihtiyaç sık sık dile getirilmiştir.

Bu ihtiyacı karşılamak, hafızlık yaptıran Kur'an kursu öğretmenlerinin Kur'an-ı Kerim kıraatindeki eksikliklerini gidermek, kıraat ilminin öngördüğü esaslara uygun ses ve mûsikî bilgi ve becerileri ile öğreticilik formasyonlarını geliştirmek amacıyla Tashîh-i Hurûf Hizmet İçi Eğitim Programı (Kur'an Kursu Öğreticileri) hazırlanmıştır.

I. PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu program ile hafızlık yaptıran Kur'an kursu öğretmenlerinin;

- ✓ Kıraat-i Âsım Rivayet-i Hafs üzere Kur'ân okuyuşu ile ilgili bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi,
- ✓ Kur'an-ı Kerim tilavetinde yaygın olarak yapılan hatalar ve bunları düzeltme yöntem ve teknikleri konusunda bilgi ve beceri sahibi olmaları,
- ✓ Kıraat ilmi ile ilgili güncel gelişmelerden, alanda yapılan ilmi çalışmalardan haberdar olmaları,
- ✓ Dînî musiki alanında öğrendikleri bilgi ve becerileri kıraat alanında başarılı bir şekilde uygulamaları,
- ✓ Kur'an-ı Kerim'in anlam dünyasına vakıf olmaları,
- ✓ Öğreticilik formasyonlarının geliştirilmesi, amaçlanmaktadır.

II. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Programın içerik, konu-kredi, kazanım ve çerçevesi oluşturulurken, öğretmenlerin görev yaptıkları Kur'an kurslarının öğretici ihtiyacı ve planlamaları ile öğretmenlerin özellikle Kur'an-ı Kerim ezberi ile ilgili hazır bulunuşluk düzeyleri belirleyici olmuştur.

Programın hazırlanmasında ayrıca aşağıdaki hususlar esas alınmıştır.

1. Kursiyerlere kıraat ilmini tanıttıcı genel bilgilerin yanı sıra Kıraat-i Âsım Rivayet-i Hafs üzere okuyuşu ile ilgili temel teorik bilgilerin kazandırılması,
2. Bu bilgilerin uygulamaya dönüştürülmesi,
3. Tashih-i hurufun temel kazanımları yanında bu bilgi ve becerilerin öğrencilere nasıl kazandırılacağı,
4. Ses, makam bilgi ve becerisinin kazandırılması,
5. Öğreticilik Formasyonları ile Kur'an-ı Kerim ve Dînî Bilgiler Öğretim Becerilerinin geliştirilmesi,
6. Güçlü ve zayıf yönleri dikkate alınarak Türkiye'deki yaygın hafızlık yaptırma usulleri ile ilgili bilgi sahibi olmaları, hafızlık eğitiminin karakteristiğini dikkate alan en etkili yöntemlerin yaygınlaştırılması,

Eğitim sürecinde kursiyerlere bu bilgi ve beceriler kazandırılırken geleneksel eğitim metotları yanı sıra günümüz eğitim yöntem ve tekniklerinin teknolojik imkânlarla desteklenmesi de

öngörölmüştür. Program; öğrenci merkezli eğitim anlayışı ile öğrenmede bireysel farklılıkları dikkate alan, esnek yapılı, bilgiyi beceriye dönüştürmeyi hedefleyen, öğrenme sürecini pekiştiren ölçme ve değerlendirme yöntem ve tekniklerini kullanmayı esas alan bir anlayışla hazırlanmıştır.

III. PROGRAMIN GENEL KAZANIMLARI

Bu programda öngörölen öğrenmeleri başarıyla gerçekleştiren her kursiyer;

1. Kıraat ilmini tarihi gelişim seyri içinde ana hatlarıyla tanır.
2. Kıraatle ilgili temel kavramları bilir.
3. Âsım Kıraatinin temel niteliklerini kavrar.
4. Kur'ân harflerini mahreçlerine ve sıfatlarına uygun olarak seslendirir.
5. Tecvîd kurallarını teorik olarak bilir ve uygular.
6. Kur'ân'ın tamamını talim usûllerine ve tecvîd kurallarına göre okur.
7. Talim üzere aşır okuma becerisi kazanır.
8. Ezberlediđi sûrelerin anlamlarını bilir.
9. Kur'an-ı Kerim mealini yapma ilke ve yöntemlerini bilir.
10. Kur'ân okumada temel makamları bilir ve uygular.
11. İlmihal bilgilerini geliştirir.
12. Dînî mûsikîde uygulanan makamları bilir ve uygular.
13. Ritim duygusunu geliştirir.
14. Dînî mûsikînin icrasında sesini doğru kullanır.
15. Uyguladığı eğitim programlarının temel özelliklerini açıklar.
16. Öğreticilik formasyonu ile ilgili sahip olduğu bilgi ve becerilerini geliştirir.
17. Hafızlık eğitiminin Başkanlık hizmetleri açısından önemini kavrar.
18. Hafızlıkla ilgili yöntem ve teknikleri bilir; alanla ilgili yeni gelişmelere göre bilgi ve becerilerini günceller.
19. Eğitim içeriğine uygun ölçme ve değerlendirme yöntemlerini kullanır.

20. Öğrencilerin gelişim özelliklerini bilir.
21. Öğrencilerin gelişim özelliklerine göre eğitim ortamlarını düzenler ve yönetir.
22. Etkili iletişim ve rehberlik becerisine sahip olur.
23. Alanı ile ilgili eğitim-öğretim yöntem ve tekniklerini bilir ve uygular.

IV. PROGRAMIN UYGULAMA ESASLARI

1. Program 16 hafta haftalık 30 saat esas alınarak hazırlanmıştır.
2. Kursun başında 8 saat kıraat ilmi ve Âsım Kıraati, Kur'an tarihi, kıraatle ilgili temel kavram ve kaynaklar hakkında teorik bilgiler verilecektir.
3. Programda yer alan tecvîd kuralları, yüzüne/ezbere okunacak sûre ve duaların uygulamaları esnasında teorik bilgilere atıflar yapılmak suretiyle öğretilecektir.
4. Programın uygulanmasında dersler ve krediler tablosu esas alınacaktır.
5. Derslerin haftalık dağılımı, kursun süresi ve öğrenme alanlarının kredileri göz önünde bulundurularak dengeli bir biçimde yapılacaktır.
6. Konuların haftalık ders programına yansıtılması, konulara ayrılacak süreler ve işleniş sırası; kursiyer düzeyine, eğitim ortamına ve diğer etkenlere göre belirlenecektir.
7. Kursiyerlerin belirlenen hedef ve kazanımlara ulaşma düzeylerinin kendilerine fark ettirilebilmesi ve gelişim düzeylerinin tespit edilebilmesi amacıyla kurs başında imkânlar ölçüsünde kursiyerlerin hazırbulunuşlukları kayıt altına alınacaktır.
8. Kurs süresince kursiyerlere dinî mûsikî alanında yetkin sanatkârların okuyuşları dinletilecektir.
9. Kursiyerlere Başkanlığımızın Kur'an-ı Kerim ve Hafız uygulamalarının tanıtımı yapılarak etkin kullanmaları sağlanacaktır. Ayrıca kursiyerlerin kıraat ve hafızlık alanı ile ilgili teknolojinin imkânlarından azami ölçüde yararlanmaları sağlanacaktır.
10. Mûsikî dinletilerinde programda yer verilen makama bağlı kalınacaktır.
11. Kursiyerlerin okuyuşları kaydedilerek kendilerine dinletilecektir.
12. Kursiyerlere, İstanbul tavrı okuma becerisi kazandırılacaktır.
13. Kursiyerlerin, kişisel ses aralıklarının farkında olmaları sağlanacaktır.

14. Kursiyerlerin öğrenme biçimleri ve hızlarının farklı olabileceği dikkate alınacaktır.
15. Kursiyerlerin gelişim düzeylerine ve öğrenme biçimlerine uygun, çeşitli bireysel ve işbirliğine dayalı öğrenme ortamları sağlayan materyal ve yöntemler kullanılacaktır.
16. Kursiyerlerin dil yeterlik düzeyleri, özel becerilere sahip olma veya öğrenme zorluğu bulunma gibi durumlarını dikkate alan materyaller kullanılacaktır. Öğrenme zorluğu çeken kursiyerlerin öğrenme etkinliklerine mümkün olduğu kadar çok katılması teşvik edilerek desteklenecektir.
17. Kursiyerlerin öğrenmelerini desteklemek için uygun kaynaklar, araç-gereç ve teknoloji kullanılacaktır.
18. Öğrenme-öğretme yöntem ve tekniklerinin bütün kursiyerlerin ihtiyaç ve becerilerine uygun olduğundan emin olunacaktır.
19. Kursiyerlerin gelişim düzeyine uygun, ilgi ve deneyimlerini gözeten, öğrendiklerini uygulayabilmelerine imkân veren değerlendirme materyalleri geliştirilerek kullanılacaktır.
20. Her bir kursiyer hakkında tutulan günlük değerlendirmeler, her ay sonu toplu olarak gözden geçirilecek, seviyesi yeterli olmayan kursiyerler hakkında gerekli önlem ve kararlar alınacaktır.
21. Hafızlıklarını tekrar gözden geçirmeleri veya pekiştirmelerine yönelik bir irade ortaya koymaları için öğreticiler tarafından kursiyerlere gerekli rehberlik ve motivasyonda bulunulacaktır.

V. ALANLAR VE KREDİLER TABLOSU

S. NO	DERSİN ADI		SAATİ
1.	Kur'ân-ı Kerîm	Kıraat İlmîne Giriş	8
		Talim ve Tecvîd Uygulamaları	24
		Talim Üzere Yüzüne Okuma	188
		Talim Üzere Ezbere Okuma	100
2.	Kur'ân-ı Kerîm Meâli		32
3.	İlmihal		32
4.	Dînî Mûsikî		64
5.	Öğreticilik Formasyonu		20
6.	Kur'an-ı Kerim ve Dînî Bilgiler Öğretim Becerisi		12
TOPLAM			480

VI. DERSLER, KONULAR VE AÇIKLAMALAR

A. KUR'ÂN-I KERÎM

1. KIRAAT İLMİNE GİRİŞ

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
8	<ul style="list-style-type: none">❖ Kıraatle İlgili Tarihi Bilgiler✓ Kıraatle İlgili Temel Kavramlar (Kıraat, Rivayet, Tarik vb.)✓ Mushafın Yazısında Birliğe Gidilmesi (Hz. Osman Nüshaları)✓ Mushafın İmlasındaki Gelişmeler (Hareke, Nokta vd.)✓ Kıraat İmamları Dönemine Kadar Kur'ân Öğretimi✓ Dördüncü Asrın İlk Çeyreğine Kadar Kıraatlerin Durumu✓ Yedi Kıraat ve İmamları✓ Sahih Kıraatlerin 10'a Çıkarılması❖ Değerleri Açısından Kıraatler✓ Sahih Kıraatler✓ Şâz Kıraatler✓ Mevzu Kıraatler❖ Kıraatte Tevatür❖ Âsım Kıraati✓ Âsım Kıraati'nin Ayırt Edici Özellikleri✓ Hafs Rivayeti'nin Ayırt Edici Özellikleri	<ul style="list-style-type: none">✓ Kıraat ilmine giriş mahiyetinde, kıraatle ilgili temel terimler ile Âsım Kıraati Hafs rivayeti hakkında kursiyerlere özet olarak teorik bilgiler verilecektir. Böylece kursiyerlerin genel olarak "Kıraat Kavramı ve Âsım Kıraati" hakkında bilgi sahibi olmaları sağlanacaktır.✓ Hz. Peygamber'in Kur'ân tilâveti ile ilgili tavsiyeleri ve tilâvetiyle meşhur sâhâbilerin Kur'ân kıraati hakkındaki düşüncelerine de yer verilecektir.✓ Hz. Peygamber'in Kur'ân okuma usûlü, Kur'ân'ın yazılması ve okunması ile ilgili süreç örneklerle anlatılacaktır.

2. TALİM VE TECVÎD UYGULAMALARI

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
24	<ul style="list-style-type: none">❖ Tecvîd✓ Tecvîd'in Tanımı, Konusu, Amacı✓ Harflerin Seslendirilmesi✓ Harflerin Mahreçleri✓ Harflerin Sıfatları✓ Medler<ul style="list-style-type: none">▪ Med Harfleri▪ Aslî Med (Tabii Med)▪ Fer-î Medler• Medd-i Muttasıl• Medd-i Munfasıl• Medd-i Lâzım• Medd-i Ârız• Medd-i Lîn✓ İdgâmlar<ul style="list-style-type: none">▪ İdgâm-ı Misleyn▪ İdgâm-ı Mutecâniseyn▪ İdgâm-ı Mutekâribeyn✓ Tenvîn ve Sakin Nûnla İlgili Kurallar<ul style="list-style-type: none">▪ İdgâm-ı Maalğunne▪ İdgâm-ı Bilâğunne	<ul style="list-style-type: none">✓ Talim ve Tecvîd Uygulamaları dersi işlenirken konular Talim Üzere Yüzüne Okuma ve Talim Üzere Ezbere Okuma derslerinin içeriği ile ilişkilendirilecektir.✓ Konuların anlatımında salt teorik anlatımlardan kaçınılacaktır.✓ Harflerin isimlerinin doğru öğretilmesi hususunda çaba gösterilecek, telaffuzunda zorlanılan harflerin mahreçleri ve ayırt edici sıfatları üzerinde durulacaktır. Bütün sıfatları öğrenmekle birlikte, her harfin belirgin ve baskın sıfatları ifade edilerek hurûfu'l-hecâ yöntemiyle bu harflerin sakin, harekeli, şeddeli, med ve kasr halleri örneklerle işlenerek farklılıkları vurgulanacaktır. Ayrıca tilâvet usûllerine işaret edilerek, medlerin mertebeleri üzerinde uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilecek ve kursiyerlere konuyla ilgili ödevler verilecektir. Bu bölümde vakıf ve ibtidâ konusu üzerinde özellikle durulacak, vakıf ve ibtidâda yaygın olarak yapılan hatalar gösterilecek ve konuyla ilgili kursiyerlere ödevler verilecektir.✓ Tecvîd kurallarının Kur'ân tilâvetinde sağladığı kolaylıklar ve kazandırdığı ahenk örneklerle işlenecektir. Bütün kâidelerin sıkça geçtiği örnek sayfalar Kur'ân'dan seçilerek okunacaktır. Değişik sûrelerden ayetler içerisindeki örnekler birleştirilerek fotokopi halinde çoğaltılacak ve uygulamalar yapılacaktır.

<ul style="list-style-type: none">▪ İhfâ▪ İzhâr▪ İklâb✓ Râ Harfinin Okunuşu✓ Allah Lafzının Okunuşu (Lafzatullah)✓ Kalkale✓ Sakin Mîm İle İlgili Kurallar✓ İdgâm-ı Şemsiyye✓ İzhâr-ı Kameriyye✓ Zamîr✓ Sekte<ul style="list-style-type: none">▪ Âsım Kıraati'nin Hafs Rivayetine Göre Kur'ân-ı Kerîm'de Bulunan Sekteler▪ Hâ-i Sekte✓ Vakıf ve İbtidâ✓ İstiâze ve Bismelenin Talimi<ul style="list-style-type: none">▪ Sûre Başında, İki Sûre Arasında ve Sûre İçinde İstiâze ve Bismelenin Hükümleri▪ Tevbe Sûresinin Başındaki İstiâze ve Bismelenin Hükümleri❖ Tilâvet Usûlleri<ul style="list-style-type: none">✓ Tahkîk Usûlü ve Özellikleri✓ Tedvîr Usûlü ve Özellikleri✓ Hadr Usûlü ve Özellikleri	
--	--

3. TALİM ÜZERE YÜZÜNE OKUMA

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
188	<ul style="list-style-type: none">❖ Kur'ân-ı Kerîm'in 1-10. Cüzlerinin Tahkîk Usûlüyle Okunması❖ Kur'ân-ı Kerîm'in 11-20. Cüzlerinin Tedvîr Usûlüyle Okunması❖ Kur'ân-ı Kerîm'in 21-30. Cüzlerinin Hadr Usûlüyle Okunması	<ul style="list-style-type: none">✓ Kur'ân-ı Kerîm'in ilk on cüzü tahkîk usûlüyle, ikinci on cüzü tedvîr usûlüyle, son on cüzü ise hadr usûlüyle okunacaktır.✓ Yüzüne okunacak yerler, harflerin doğru seslendirilmesi sağlanarak tecvîd üzere okutulacaktır.✓ Kur'ân-ı Kerîm'i yüzüne okuma dersi programda yer aldığı şekliyle tamamlandıktan sonra okuyuş usûllerinin kursiyerlerde kalıcı hale gelmesi adına belirlenecek sureler üzerinde tahkîk, tedvîr ve hadr okuyuş usûllerinde çalışmalar yapılacaktır.

4. TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
100	<ul style="list-style-type: none">❖ Her Cüzün 4. Hizbi❖ Fatiha Sûresi❖ Bakara Sûresi 1-7. Ayetler❖ Ayete'l-Kursî❖ Haşr Sûresi'nin Son Dört Ayeti❖ Bakara Sûresi'nin Son İki Ayeti❖ Duha-Nas Arası Sûreler❖ Nebe Sûresi	<ul style="list-style-type: none">✓ Türkiye'deki yaygın hafızlık uygulamasına göre her cüzün ilk beş sahifesini kursiyerlerin tedvir-hadr arası bir usulle talim ve tecvid kurallarına uygun bir şekilde uygulamalı olarak ezbere okumaları sağlanacaktır.✓ Ezbere okunacak sûreler, harflerin doğru seslendirilmesi sağlanarak tecvîd üzere okutulacaktır.

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mülk Sûresi ❖ Yâsîn Sûresi ❖ Fetih Sûresi ❖ Aşırklar <ul style="list-style-type: none"> ✓ Düğün, Nişan ve Nikâh Rûm 20-27, Furkân 71-77, Nûr 32-34. ✓ Cenaze, Vefat Âl-i İmrân 185-189, Nisâ 78-81, Ankebût 56-63, Yâsîn 77-83, Câsiye 22-26. ✓ Hacı Uğurlama ve Karşılama Bakara 197-202, Hac 26-33, Âl-i İmrân 96-101. ✓ Cami Açılışı ✓ Tevbe 17-22, 105-110, Bakara 114-117. ✓ Mevlid Kandili ✓ Ahzâb 40-48, Fetih 27-29, Tevbe 128-129, Kalem 1-4, Saff 6-9, Âl-i İmrân 144-148. ✓ Hafızlık ve Kıraat ✓ Enfâl 1-4, Fâtır 27-32, Neml 89-93, Ankebût 41-45. ✓ Hicri Yılbaşı Muharrem ✓ Tevbe 26. ✓ Miraç Kandili ✓ Bakara 284-286, İsrâ 1-10, Necm 1-25. ✓ Berat Kandili Duhân 1-8. ✓ Kadir Gecesi 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ezber okunacak sûre üzerinde yüzüne okuma usûlüyle çalışmalar yapılacak, hatalı okuma ihtimali bulunan kelimeler işaretlenerek düzgün okunması sağlanacak ve alıştırmalar yapılacaktır. ✓ 4. Hizb dışında talim üzere ezbere okunacak bölümler, eğitim görevlisi tarafından tahkik usûlüyle tilâvet edilecek, kursiyerlerin kendi aralarında gruplara ayrılarak birbirlerini dinlemeleri sağlanacaktır. ✓ Cemiyet, merasim, toplantı, özel gün ve geceler vb. durumlara göre kursiyerlere aşr-ı şerif okuma becerisi kazandırılacaktır. ✓ Konularına göre aşr-ı şeriflerle ilgili örnek liste kursiyerlerle paylaşılarak farklı konulardan olmak üzere kursiyerlerin her hafta bir aşr-ı şerif hazırlayıp okumaları sağlanır. Tilavet örneği sınıfta birlikte değerlendirilir.
--	--

<p>Duhân 1-8, Kadir Sûresi.</p> <p>✓ Regaip Kandili Âl-i İmrân 190-194, İbrahim 35-41, Mümin 7-9.</p> <p>✓ Kurban Bayramı Enâm 79-82, 160-165, Hac 34-38.</p> <p>✓ Şehitlik Bakara 153-157, Âl-i İmrân 169-173, Tevbe 111-112.</p> <p>✓ Mevlidlerde Tevhîd Bahri Öncesi Bakara 148-152, Haşr Sûresi'nin Son Üç Ayeti, Âl-i İmrân 26-30, Bakara 255-256.</p> <p>✓ Mevlidlerde Dua Öncesi İbrahim 35-41, A'râf 54-58.</p> <p>✓ İşyeri Açılışı Saff 9-13, Bakara 148, Nisâ 29-30.</p>	
--	--

B. KUR'ÂN-I KERÎM MEÂLİ

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
32	<ul style="list-style-type: none">❖ Meâl Okuma İlkeleri❖ Meâller ve Özellikleri❖ Fatiha Sûresi'nin Meâli❖ Bakara Sûresi 1-7. Ayetlerin Meâli❖ Ayete'l-Kursî'nin Meâli❖ Haşr Sûresi'nin Son Dört Ayetinin Meâli❖ Bakara Sûresi'nin Son İki Ayetinin Meâli❖ Nebe'-Nâs Arası Sûrelerin Meâlleri❖ Mülk Sûresi'nin Meâli❖ Yâsîn Sûresi'nin Meâli❖ Fetih Sûresi'nin Meâli❖ Aşırkların Meâlleri	<p>✓ Hafız: Lafzın Hamili Mananın Amili adlı eserin içeriği ve sistematığı ile ilgili kursiyerlerde farkındalık oluşturulacak ve Kur'an kursu öğrencilerinin kitaptan nasıl istifade edecekleri konusunda rehberlik edilecektir.</p> <p>✓ Meal dersi işlenirken Hafız: Lafzın Hamili Mananın Amili adlı eserden azami ölçüde yararlanılacaktır.</p> <p>✓ Kur'ân Meâli dersinde kursiyerlerin programda yer verilen sûrelerin sebab-i nüzûlleriyle birlikte anlamlarını öğrenmeleri ve manaya uygun okumaları sağlanacak, bununla birlikte farklı meâllerden yararlanmaları teşvik edilecektir.</p> <p>✓ Ayetlerin meâlleri okunduktan sonra eğitim görevlisi, okunan bölümü kursiyerlerin düşüncelerine açacak, onları düşünmeye, soru sormaya ve güncel değerler üretmeye yöneltecektir.</p> <p>✓ Dersin kredisi göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim-öğretim yöntemlerinden yararlanılacak ve bu şekilde konuların tamamlanması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Aynı konu ile ilgili eğitim görevlisi tarafından belirlenecek bir aşrın meali yapılacaktır.</p>

C. İLMİHAL

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
32	<p>A. İTİKAD</p> <ul style="list-style-type: none">❖ İslam'da Mezhepler❖ Dini Hükümlerin Kaynakları (Şer'î Deliller)❖ İman Esasları <p>B. İBADET</p> <ul style="list-style-type: none">❖ Temizlik❖ Abdest❖ Teyemmüm❖ Gusül❖ Namaz❖ Oruç❖ Zekât❖ Hac❖ Kurban❖ Mübarek Gün ve Geceler❖ Yemin❖ Adak <p>C. HELALLER VE HARAMLAR</p> <p>D. AHLAK</p> <p>E. PEYGAMBERİMİZ HZ. MUHAMMED (SAS)</p> <p>F. GÜNCEL DİNİ KONULAR</p>	<p>✓ Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tek ciltlik İslâm İlmihali esas alınarak haftalık okuma programı yapılacaktır.</p> <p>✓ Programda yer verilen konuların eğitim görevlisi tarafından detaylandırılmasında kursiyerlerin ihtiyaç ve beklentileri göz önünde bulundurulacaktır.</p> <p>✓ Dersin kredisi göz önünde bulundurularak sunum, ev ödevi vb. eğitim öğretim yöntemlerinden yararlanılacak ve bu şekilde konuların tamamlanması sağlanacaktır.</p> <p>✓ Konular işlenirken eğitim görevlisi gözetiminde müzakere ve tartışmaya ihtiyaç duyulan meseleler üzerinde ayrıca durulacaktır.</p> <p>✓ Ders işlenirken salt teorik bilgi öğretiminden ziyade bilginin anlamlandırılması hedeflenecektir.</p> <p>✓ İbadet, muâmelât ve ahvâl-i şahsiyye gibi günlük dinî hayatı doğrudan ilgilendiren konularda kursiyerlerin görev yaptıkları yerlerin dinî, sosyo-kültürel özellikleri dikkate alınarak farklı mezheplerin görüşlerine atıflar yapılacaktır. Özellikle ibadet konularında Hanefi ve Şafii mezhepleri arasındaki görüş ve uygulama farklılıklarına değinilerek, İslam düşünce tarihindeki yorum farklılıklarının bir ayrılık değil zenginlik ve rahmet unsuru olduğu ilkesi üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Kursiyerlere güncel dinî meselelerle ilgili Din İşleri Yüksek Kurulu karar ve mütalaalarından yararlanma, Başkanlığımızca gerçekleştirilen ulusal/ uluslararası ilmi toplantıların açılış konuşmaları ve sonuç raporlarında konu edilen hususlarla Başkanlığımız faaliyetlerine yönelik güncel gelişmeleri resmi web sitesi üzerinden takip etmenin önemi ile ilgili bilinç kazandırılacaktır.</p>

D. DİNÎ MÛSİKÎ

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
64	<ul style="list-style-type: none">❖ Mûsikînin Tanımı❖ Makam ve Usûl Kavramları❖ Dînî Mûsikînin Kısa Tarihçesi❖ Osmanlı ve Cumhuriyet Döneminde Yetişmiş Bazı Önemli Hafız Mûsikîşinaslar❖ Ses ve Oluşumu❖ Sesin Kullanım Tekniği❖ Mikrofon vb. Ses Sistemlerinin Doğru ve Etkin Kullanımı❖ Dînî Mûsikîde Kullanılan Temel Makamlar ve Özellikleri❖ Cami Mûsikîsi Formları✓ Ezan, Kâmet ve Tesbihât Uygulamaları<ul style="list-style-type: none">▪ Sabâ Makamı▪ Uşşak Makamı▪ Rast Makamı▪ Segâh Makamı▪ Hicaz Makamı✓ Salâ Uygulamaları<ul style="list-style-type: none">▪ Hüseyinî Makamı▪ Dilkeşhâverân Makamı❖ Mevlid (Bahirlere Uygun Makamlar)❖ Makamlar Arası Geçki❖ Enderun Usûlü Terâvîh ve Cumhur Müezzinliği	<ul style="list-style-type: none">✓ Genel olarak mûsikî, makam ve usûl kavramları, dînî mûsikînin tarihi gelişimi hakkında kısa bilgiler verildikten sonra, ses aralıkları, sınırları ve potansiyeli, sesi ve ses organlarını tanıma, ses sağlığını koruma, diyafram nefesi ve doğru nefes alma, sesin günlük ve mesleki kullanımındaki önemi, sesi sınırları dâhilinde tüm genişliği ile kullanma vb. hususlarda kursiyerlerde farkındalık oluşturulacaktır.✓ Sesin yönünü belirlemek ve düzgün duyulmasını sağlamak için dudakların şeklinin dikkate alınacağı tatbiki olarak işlenecek, enstrüman eşliğinde ses merdiveninde çalışma yaptırılacak, daha sonra enstrümansız olarak kursiyerlerin sesleri doğru ve düzgün bulmaları gözlemlenecektir. Bu noktada öncelikle natürel seslerle çalışma yapılacaktır, daha sonra basit makamları meydana getiren 4'lü ve 5'liler üzerinde çalışmalara devam edilerek, kursiyerlerin arızalı ve arızasız sesleri pratik olarak kavramaları sağlanacaktır.✓ Kursiyerlere geniş katılımlı programlar, imamlık- müezzinlik uygulamaları başta olmak üzere dînî mûsikî formlarının icrasında mikrofonu doğru ve etkin kullanma becerisi kazandırılacaktır.✓ Ezan, salâ, kâmet, ilahi, kaside, naat vb. dînî mûsikî formları üzerinden yapılacak uygulamalarla, öğrenilen makamların kursiyerlerde beceri haline gelmesi sağlanacaktır.✓ Kursiyerlerin kadın Kur'an kursu öğreticileri olması durumunda cami içi musiki uygulamalarından ezan, sala ve kaamet yerine ana makamların programda yer alan konulu aşırı, ilahi ve mevlid formları üzerinde uygulanması sağlanacaktır.✓ Dînî mûsikî formlarının icrasında yaygın olarak yapılan hatalar üzerinde durulacaktır.✓ Derslerin uygulamalı olarak işlenmesine özen gösterilecek, her kursiyere yeteri kadar uygulama imkânı verilecektir.

E. ÖĞRETİCİLİK FORMASYONU

KREDİ	KONULAR	AÇIKLAMALAR
20	<ul style="list-style-type: none">▪ Kur'an Kursu Öğreticiliğinin Başkanlık Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi▪ Hafızlık Eğitim Programları (Amaç, Kazanım, İçerik ve Uygulama Esasları)▪ Eğitimle İlgili Temel Kavramlar▪ Yaygın Din Eğitiminin Temel Nitelikleri▪ Öğretmenlik Mesleğine Giriş▪ Sınıf Yönetimi▪ Çocukluk ve Ergenlik Dönemi Gelişim Özellikleri✓ Hafızlık Eğitiminde Muhatap Kitleyi Tanımının Önemi▪ Din Öğretimi Yöntem ve Teknikleri▪ Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme▪ Eğitim Öğretimde Materyal Geliştirme▪ Eğitim Öğretimde Teknolojiden Yararlanma▪ Etkili İletişim ve Rehberlik▪ Hitabet ve Cami İçi Dîni Hitabet❖ Hutbe✓ Duaları❖ Vaaz✓ Duaları	<p>✓ Din eğitiminin önemine ve tarihsel sürecine temas edildikten sonra etkili bir din eğitiminde, öğreticide bulunması gereken temel nitelikler, meslekî bilgi ve formasyonun önemi üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Başkanlığımız tarafından geliştirilen ve hafızlık eğitimlerinde uygulanmakta olan programlarla ilgili kursiyerler bilgilendirilerek programların belirlenen hedef ve kazanımlara ulaşması için dikkat edilmesi gereken hususlar üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Eğitim, örgün eğitim, yaygın eğitim, pedagoji, andragoji vb. kavramlar açıklanarak yaygın eğitim ile örgün eğitim arasındaki temel farklara işaret edilecektir.</p> <p>✓ Hafızlık eğitiminde çocuk, genç ve yetişkinlerin özellikleri, öğrenme güçlükleri, takip edilmesi gereken ilke ve yöntemler hakkında bilgiler verilecektir. Aynı şekilde muhatap kitleyi tanıma, bireysel farklılıkları gözetme, görsellik, işitsellik, kolaylaştırma, seviyeyi gözetme, öncelik belirleme gibi eğitim öğretimde dikkat edilmesi gereken ilkelere değinilecektir.</p> <p>✓ Modern eğitim bilimlerinde ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel bilgiler verildikten sonra hafız eğitimi özelinde öğrencilerin gelişim düzeyi ve başarılarının etkin bir şekilde nasıl tespit edileceğini yönelik somut örneklerden de hareket edilerek rehberlik edilecektir.</p>

		<ul style="list-style-type: none">✓ Derslerin teorik ve takrir ağırlıklı anlatım yerine öğrenci merkezli bir yaklaşımla ve uygulama ağırlıklı işlenmesi konusunda farkındalık kazandırılacaktır.✓ Hafızlık eğitiminde öğrenme, öğretme, iletişim ve üretim aracı olarak bilgisayar, projeksiyon vb. eğitsel materyal kullanımının önemi üzerinde durulacaktır.✓ Sağlıklı bir eğitim ortamının oluşmasında etkili iletişimin önemine vurgu yapılır, bu bağlamda dil ve üslup, beden dili, mekân dili gibi unsurların iletişimdeki etkisine değinilecektir.✓ Etkili iletişim, rehberlik ve dini danışmanlık konularının anlatımında konuyla ilgili ayetlerden, hadislerden ve günümüzden örneklere yer verilecektir.✓ Cuma ve bayram hutbe duaları ile vaaz duaları eğitim görevlisi tarafından sınıf ortamında usulüne uygun olarak okunacak; her bir kursiyerin de duaları aynı usul üzere irticalen okumaları sağlanarak okuyuşlardaki hatalar tashih edilecektir.✓ Kursiyerlerin kadın Kur'an kursu öğreticileri olması durumunda hitabet alanında sadece vaaz duaları işlenecektir.
--	--	---

F. KUR'AN-I KERİM VE DİNİ BİLGİLER ÖĞRETİM BECERİSİ

SAAT	KONULAR	AÇIKLAMALAR
8	A. Kur'an-ı Kerim Öğretim İlke ve Yöntemleri <ul style="list-style-type: none">▪ Kur'an Öğretiminde Dikkat Edilmesi Gereken İlkeler▪ Elif-Bâ Öğretimi▪ Kur'an'ı Yüzüne Okuma▪ Kur'an'ı Ezberleme ve Ezberi Koruma▪ Tecvid Öğretimi▪ Kur'an Tilavetinde Yaygın Hatalar ve Düzeltme Yöntemleri	<p>✓ Elif-Bâ, yüzünden okuma, tecvid, ezberleme gibi öğrenme alanlarıyla ilgili Kur'an-ı Kerim öğretme yöntem ve teknikleri hakkında temel bilgiler verilecektir.</p> <p>✓ Konuların kursiyerin zihninde yerleşmesi için teorik anlatımla birlikte örneklerle desteklenmesine özen gösterilecektir.</p> <p>✓ Kur'an öğretiminde "metnin görsel sunumu, örnek okuyuşlar, bireysel okumalar, toplu okumalar, okuyuşun değerlendirilmesi" gibi öğretim teknikleri üzerinde durulacaktır.</p> <p>✓ Hafızlık eğitiminde zekâ türlerine yönelik uygun öğretim yöntemlerinin geliştirilmesi, ezber yapma ve koruma teknikleri, günlük ders alma-yaptırma ve standart ders ölçüleri konusunda kursiyerler bilgilendirileceklerdir. Kursiyerlerin sınıf ortamında standart bir hafızlık dersinin nasıl olacağına (zayıf, orta, iyi ve pekiyi düzeyindeki dersin nitelikleri), yönelik uygulama yapmaları sağlanarak kendilerine rehberlik yapılacaktır.</p>
4	B. Dini Bilgiler Öğretim İlke ve Yöntemleri <ul style="list-style-type: none">▪ İtikat Alanı Öğretimi▪ İbadet Alanı Öğretimi▪ Ahlak Alanı Öğretimi▪ Siyer Alanı Öğretimi	<p>✓ Dini bilgiler öğretim yöntem ve teknikleri konusu işlenirken her bir alanla ilgili özel eğitim-öğretim ilkeleri ve teknikleri hakkında bilgiler verilecektir.</p> <p>✓ İtikat konularının işlenmesinde inanç duygusunun insan fıtratının bir gereği olduğu, İslam dininin fıtrata uygun oluşu, imanın birey hayatındaki temizlik, güven duygusu, cesaret, huzur, sorumluluk vb. kazanımları,</p>

		<p>inançsızlığın birey, aile ve toplum hayatı için oluşturacağı olumsuzluklara değinilmesinin önemi vurgulanacaktır.</p> <p>✓ İman ile ilgili hususların soyut kavramlardan oluştuğu hususunun ders anlatımında sürekli göz önünde bulundurulması gerektiği ilkesine dikkat çekilecektir.</p> <p>✓ İbadet konularının öğretiminde ibadetlerin hikmet boyutu ve bireysel-toplumsal faydalarına değinilmesinin önemi belirtilecektir.</p> <p>✓ İtikat ve ibadetlerle ilgili farklı uygulama ve yorumların bir rahmet ve zenginlik unsuru olduğu hususu vurgulanacaktır.</p> <p>✓ Ahlak alanı konuları işlenirken İslam'ın insan modelinde iman, ibadet ve ahlak birlikteliğinin öneminin vurgulanması; ahlaki değerler hakkında ayetlerden, hadislerden, tarihten ve günlük hayattan örneklerle öğrencilerde farkındalık oluşturulması; ahlakî davranışların olumlu sonuçları yanında bu nitelikleri kaybeden birey ve toplumların karşılaşılabilecekleri olumsuzlukların ortaya konulması gibi hususların vurgulanmasının önemine işaret edilecektir.</p> <p>✓ Hz. Peygamberin (s.a.s) hayatının, kronolojik anlatıma dayalı salt bilgi verme yerine örnek olay incelemesi, soru-cevap, drama vb. metotlarla öğrencilerin peygamberimizi tanınması ve rol-model almasını hedefleyecek çerçevede O'nun örnek kişiliği, ahlakı ve davranışları üzerinden işlenmesi vurgulanacaktır.</p>
--	--	--